

Plackovací práce 2016
Rodičovský víkend
Bára Roj (Modrý Kruh)

Rodičovský víkend je akce během tábora, jejíž cílem je seznámení účastníků tábora a především vedení, s rodiči dětí, které na táboře jsou. Zároveň je to příležitost, jak rodičům ukázat prostředí, kam své děti posílají a prezentovat pestrý program tábora, aby si i rodiče zažili některé aktivity, radovánky a vše, co jejich děti zažívají po celý průběh tábora. V neposlední řadě je to samozřejmě dokonalá propagační akce pro případné účastníky let budoucích, aneb není lepší reklamy než té, když někdo vypráví vlastní báječné zážitky někomu dalšímu.

S výhodami, které celý tento koncept přináší, jdou ruku v ruce i překážky a komplikace, které je potřeba vzít v úvahu. Celý víkend je náročnou zkouškou vytrvalosti, trpělivosti i odvahy, proto je dobré, aby celou akci vedl někdo zkušenější, kdo už s přípravou nějaké složitější akce má své zkušenosti. Ale to neznamená, že by se nakonec nemohl někdo připojit a k samotné realizaci je ve finále potřeba celé vedení.

To jsou velmi stručně shrnuté klady a zápory a je těžké najít přesnou hranici a jasné rozhodnutí, jestli je to nejlepší možnost pro každý tábor, nicméně pro odvážné vedoucí a instruktory, kteří by se toho nebáli, se pokusím v následující práci shrnout hrubou strukturu a příklad, jak by takový víkend měl být naplánovaný, aby vše (skoro) hladce probíhalo.

Na počátku každé pořádné akce je dobré mít jasně vymyšlené cíle, průběh i záchranné varianty. Proto i zde je potřeba začít s tímto jasným harmonogramem. Avšak úplně nejdřív je potřeba určit (ideálně) jednoho člověka, který to bude mít celé na starost, a jednoho až dva lidi, kteří mu budou pomáhat. Jako další je potřeba rozvrhnout si všechny tři dny – pátek, sobotu i neděli. Stručně shrnuto:

- ❖ Pátek
 - Druhý odpolední program
 - Večerní program
- ❖ Sobota
 - Dopolnední program
 - První odpolední program
 - Druhý odpolední program
 - Večerní program
- ❖ Neděle
 - Dopolnední program
 - Odpolední program
 - Večerní program

Jsou to tři dny, v kterých je možné prezentovat všechnu zábavu, která se na táboře odehrává, takže by měla zahrnovat hru pro rodiče, zábavu pro rodiče, zábavu pro děti, nějaký čas pro rodiče, aby si po dlouhé době užili své ratolesti, představení celotáborové hry a také program na nedělní večer, který dětem rozptýlí stesk po rodičích.

Výchozím opěrným bodem, jako pro všechno, je celotáborová hra. Jelikož je to téměř nejdůležitější část tábora, je dobré ji rodičům představit a také je do ní zahrnout. Dává to prostor pro realizaci nápadů, které se do celotáborové hry nehodily, nebo nevešly. Může to zamávat hodnocením celotáborové hry, nebo to může být pouze kulisa v pozadí, pro dokreslení atmosféry.

Rozhodně je to ale báječná inspirace pro všechny potřebné kulisy a pomůcky, které s organizací rodičovského víkendu úzce souvisí.

Pro začátek není na škodu si připomenout, kdo rodiče, tedy cílová skupina, jsou. Jsou to starší věrné kopie dětí, které na táboře máte, ale kteří vůbec netuší, jak to na táboře probíhá. Navíc jsou to dospělí lidé, mnohdy starší, než jste vy sami, a tudíž zcela neochotni poslouchat jakékoliv příkazy. Základem je tedy potřeba jim vštípit pravidla tábora – rodičovský víkend není anarchie, která zbourá dobře vybudovanou strukturu tábora, ale rodiče nemohou vědět, jak se k dětem celý předchozí čas chováte. Jednoduché, stručné a jasné, avšak decentně zabalené do kulisy celotáborové hry, s veselými obrázky, vlastně pouze taková neformální doporučení.

Následně je rodiče potřeba seznámit s harmonogramem, který na táboře běží. V kolik vstávat, kdy kde být, co v kterou denní dobu čekat. Stejně jako nelze zapomenout na pravidla, ani nelze zapomenout na harmonogram. Děti vždy musí být připravené, jako by tam rodiče

nebyli, plynule pokračovat v zaběhlém provozu. Rodiče se mohou a nemusí účastnit všech těchto aktivit. Ale zpravidla se účastní, nástupy jim připadají velkolepé a zábavné, mnohdy jsou pro ně důležité, zbytek programu je vlastně tvořen pro ně, takže si ho náležitě užívají. Aby toho však byli schopni, je potřeba jim připravit harmonogram s tím, v kolik a kde mají být a co je čeká. I zde lze zahrnout zábavné, veselé a rozpustivé prvky z celotáborové hry.

A nikoliv poslední a velmi důležitý bod je jídlo. Zprvée zkonzultovat s kuchyní plánovaný počet účastníků, za druhé zkonzultovat s kuchyní, co by se mohlo připravit, za třetí promyslet výdaje. Kolik to bude stát a jakým způsobem to finančně vyřešit – tohle je nejspíš otázka pro účetního tábora, který se může rozhodnout celý projekt zafinancovat, nebo případně vymyslet nějaký způsob hrazení samotnými rodiči.

KAPITOLA II – PÁTEK

Pokud máte všechny okolní drobnosti vyřešené, je na čase přejít k samotnému programu. Pátek je v tomhle případě nejvolnějším dne nejspíš z celého tábora, protože program se sice celý řídí bez rodičů, ale jejich faktor je potřeba brát v úvahu, už na samém začátku. Navíc rodiče se začnou trousit po jednom, někdy po obědě a nabourají sebelepší plány, které jste pro děti připravili. Proto všechny důležité táborové činnosti, především etapy, ale i všechny zkoušky na samotný „rodičák“ je dobré úplně vypustit, nebo nechat na dopoledne a odpoledne se věnovat méně náročnějším aktivitám, jako je například jednorázová Hra, Přijímačka*, či jiná nenáročná kratochvíle. První odpolední program není na škodu věnovat přípravě na příjezd rodičů a generálnímu úklidu, jak celého tábora, tak i jednotlivých stanů. Ostatní z řad vedení tento čas mohou využít k přípravě posledních detailů, umístění vtupných letáček, umístění informačních cedulí, aby rodiče tábor našli, vyřešení a ohraničení místa, v kterém si rodiče mají rozložit stany. Děti mohou pomoci s úklidem společných prostor a rozhodně s úklidem svých stanů. Maminky jsou sice odhodlané uklízet po svých ratolestech, ale pokud je možné jim práci ušetřit, pak je to na místě.

Když dorazí první rodiče, je nutné uvést do prostředí, je na každém, jestli krátkým úvodem pověří vedoucího, či zvolí formu již zmíněných letáček, kde může být stručné shrnutí celotáborové hry a jednoduché přivítání. Celé, do probíhajícího programu nezaangažované, vedení je k dispozici novým a neznalým rodičům, kteří potřebují poradit, nebo pomoci. Zde vzniká první prostor pro seznámení s novými rodiči, rozhovoru se starými známými a i seznámení rodičů mezi sebou.

Při druhém odpoledním programu je dobré mít v patrnosti, že pozornost dětí je rozptýlena. Není to důvod, jim program zcela sebrat nebo omezit, ale vymyslet takový program, který nerozhodí celkový koncept. Rodiče ocení tento čas právě na vybalení svých zavazadel, rozložení stanů a přípravy na večer.

Večer je vhodný na nenáročnou zábavu, může to být tanec, či zpěv s dětmi. Něco, co se děti do té doby naučili, co dobře znají a s čím se mohou před rodiči pochlubit a rodiče mohou být pyšní, nebo se případně připojit také. Program není žádoucí nějak protahovat, řídíte se stále svým zaběhlým harmonogramem.

Tady je potřeba myslet na to, že tam, kde končí den pro děti a začíná práce pro vás, nekončí den pro rodiče. Rodiče i po večerce budou nakloněni a téměř vyžadovat nějakou večerní zábavu pro ně. Budou se chtít družít mezi sebou a i s vámi, navazovat nové kontakty a poznávat trochu táborového života – přesto to není program pro rodiče, takže můžete dát průchod spontánní zábavě, nebo se držet svých zajetých zvyků, vzít kytaru apod. A připravit/doladit program na nadcházející den. Podmínky nejsou nejlepší, proto je dobré mít maximum věcí připravených dopředu.

*Přijímačka je program, při kterém se děti učí tábornické dovednosti

KAPITOLA III – SOBOTA

Sobota je showtime. Sobota je den, v kterém máte příležitost předvést, co ve vás je. Zaujmout rodiče, naladit je na tamější atmosféru, ukázat jim týdny práce.

Dopoledne je ještě v mírnějším režimu, který rodičům pomůže vdechnout atmosféru tábora, ale ne úplně z té nejbáječnější stránky. Ale je to potřeba, práce se sama neudělá a rodiče jsou spousta dospělých lidí, kteří mohou přiložit ruku k dílu. Tím pádem pomohou připravit program na večer – hřeb celého dne a velmi oblíbená zábava pro rodiče – oheň. Tatínky tedy nechte vzít do ruky pily a sekery a vyrazit (s doprovodem!) do lesa na dřevo. Je to také skvělá příležitost, tatínky poznat z jiného úhlu a poslouchat vylepšené verze výmluv a názorů, které jste již tolikrát slyšeli od dětí. Maminky nedostávají až takový prostor, mohou vypomáhat v kuchyni – pokud tomu bude kuchyň nakloněná – protože vytvářet jídlo pro tolik lidí není nejsnadnější.

Odpoledne je pak první část důvodu celé akce, čas na stěžejní program. Který v tomto případě skýtá spoustu možností, je potřeba už na začátku si ujasnit, zda-li chcete hrát Etapu s rodiči, Hru s rodiči nebo nějaký jiný program s rodiči. U Etapy i Hry je pak potřeba si ujasnit, na jak dlouho ta hra bude, zda-li na oba odpolední programy, nebo jestli je potřeba druhou odpolední činnost zaplnit něčím jiným.

A pak následuje nejdůležitější část a to hru samotnou vymyslet, natolik zajímavou, aby dala rodičům možnost pobavit se, a natolik jednoduchou na to, aby jí pochopili. Navíc natolik jednoduchou, aby nebylo, jak podvádět, neboť rodiče jsou mnohdy horší, než děti. Hra, ať už jakákoliv, by měla být tematická, rodičům se bude líbit zapojení do celotáborové hry a kostýmové/rekvizitní zpracování. Dobré je, pokud mohou při hře poznat okolí tábora, místa dětem dobře známá, ale pro rodiče nová a poutavá. A pak už to chce se jen obrnit notnou dávkou trpělivost a vrhnout se na vysvětlování pravidel – v tuhle chvíli nastává největší nebezpečí a mnohem víc, než u normálních her, si musíte ujasnit všechna pravidla, všechny kličky a všechny úskalí, abyste rodičům na vše mohli dát uspokojivou odpověď. Zároveň hra nemůže být vyloženě běhací, protože běhacích rodičů je zoufale málo. A budou si stěžovat. Na všechno. Na daleká stanoviště, náročnou trasu, vysoký nároky, složitá pravidla, nejasné podmínky. To všechno musíte překousnout, protože odměnou vám bude zadostiučinění, že se

jim nakonec hra bude opravdu líbit. Pokud nebude doopravdy mizerná, ale nepředpokládám, že by chtěl někdo opravdu mizernou hru prezentovat rodičům.

Při druhé odpolední činnosti záleží na tom, jestli budete pokračovat ve hře (její druhé části) nebo se vrhnete na nový program. Zde je prostor pro celkem libovolný jednoduchý program, který se vám může i nemusí hodit do tématu. Může to mít malé Standup vystoupení dětí, talentová soutěž, country večer, někteří rodiče se mohou angažovat a zahrát třeba se skupinou nějaké hudební vystoupení, anebo divadelní představení. Divadlo je skvělý sluha, ale špatný pán. Je to akce s velkým otazníkem, která stejně jako *rodičák* samotný má spoustu pro a proti. Je to akce, kterou si rodiče nesmírně užijí, neboť nic nelichotí jejich egu více než úspěch jejich dětí na prknech, která znamenají svět. Ale je to zároveň akce, která vám sebere velkou část programu prvních týdnů tábora, vyžaduje scénář připravený z Prahy, rozdělení dětí do hereckých skupin, promyšlenou realizaci kulis – kdo, kdy a jak je připraví. Stejnou realizaci kostýmů, jaké budou, odkud se vezmou. Hudební doprovod, místo pro divadlo vhodné. Uvaděče, úvod, příběh. A mnoho divadelních zkoušek. Pokud se do toho vrhnete a uděláte vše precizně, bude z toho báječné představení a skvělý zážitek. Ale nedá se to odbýt.

A po pestrém odpoledním programu, ať už se rozhodnete jakkoliv, je na řadě sobotní večerní program. Osvědčený a oblíbený je oheň. Nejenom, že vám vyplní program dopolední, ale rodiče rádi zavzpomínají na svá mladá léta, trampské chvíle, táborák a kytaru. Je dobré uvést rodiče k ohni tak, jak jste zvyklí, dělat oheň s dětmi. Všechna pravidla by měla zůstat zachována a rodiče je budou rádi víceméně respektovat. Příjemné chvíle u táboráku se samozřejmě dají zkrátit písní, kytarou, pro začátek určitě písničky, které jste naučili děti, později dají rodiče sami najevo touhu po písničkách, které oni preferují. Pokud se vám bude chtít, můžete to proložit vaším táborovým tancem, humornou scénkou nebo jinou aktivitou, a nemusíte se vůbec strachovat, že by se rodiče nebavili. U ohně si většinou vystačí sami. Stejně jako pokaždé doporučuji neporušovat zažitá pravidla a až uznáte za vhodné děti poslat s večerkou spát.

KAPITOLA IV – NEDĚLE

Po posunutém budíčku po včerejším náročném večeru přichází na řadu klidnější nedělní den. Dopoledně můžete využít na všechny nápady, které se vám jinam nevešly, pokud ještě nějaké zbyly. Kratší scénky, prezentace rukodělných výrobků, nějaký kratší workshop. Fantazii se meze nekladou, ale je žádoucí, aby to byla činnost, která nezabere příliš času.

A před obědem pak nadchází chvíle na program, který ocení hlavně děti. Volno s rodiči. I tady je potřeba si ujasnit konkrétní pravidla, zajistit si přehled od odvezených dětí a dát rodičům pokyn, do kdy nejpozději se mají s dětmi vrátit. Rodiče k tak pestrému programu dostanou i prostor pro výlet s rodinou do míst, kam by se sami od sebe třeba ani nerozjeli. Děti si zároveň užijí možnost „vypadnout“ z taborového režimu, dát si něco nezdravého k jídlu, koupit si suvenýr a poznat vzdálenější města, kam se při pobytu na táboře nedostanou.

Vedení má v tu chvíli méně práce, takže i členové vedení se mohou se svými rodiči rozjet do okolních měst. Myslete však na to, že v táboře musí vždy zůstat alespoň jeden zdravotník a určitě jeden člověk, který v táboře zůstává po celou dobu a propouští děti s rodiči pryč a zároveň eviduje děti navracené.

Každý rok se najdou děti, kterým žádné rodiče nepřijedou, ale nemusíte mít strach, ostatní rodiče bývají ochotní připojit opuštěného *sirotka* ke své výpravě. Tuhle úlohu může dobře suplovat i nějaký jiný člen vedení.

A když se vám děti spokojené a šťastné vrátí, mají nové čisté oblečení, velkou zásobu sladkostí na další týden i zapomenutého plyšáka v náručí, přichází na řadu loučení, které při první zkušenosti může vyvolat problémy. Avšak málokterý rodič by dítě podporoval v předčasném odjezdu z tábora, proto není potřeba mít obavy. Rozlučte se s rodiči, pozvěte je znovu a příští rok a vyjádřete své díky, že přijeli, rodiče vám zmizí z dohledu a pro vás přichází čas na poslední náročný speciální program – zaujmout děti natolik, aby zapomněli, že rodiče vůbec kdy přijeli.

Není na škodu tento program zahrnout i do večere do nějakého zábavného a veselého kabátku. Představitosti se meze nekladou, stejně jako je jen na vás, jestli to pojmete tématicky do celotáborovky nebo naopak plně odlišně.

Tady je potřeba se opět domluvit s kuchyní, co je a co není schopná připravit, je výhodné přizpůsobit zábavě i večeri. Osvědčenou zábavou je McDonald – párky v rohlíku, burgery z housek, hranolky, pití s brčkem, veselý kostým klauna, který může žonglovat, balónky, promo akce, focení, cokoliv vás ve spojitosti s tématem napadne.

Po večeri následuje večerní program, který můžete ladit do stále stejného duchu, nebo se pustit do poslední riskantní akce, pokud vám to podmínky a odvaha dovolí. Aby děti zapomněly i na poslední stesk po rodičích, můžete se uchýlit ke spaní v jídelně. Vynosit madračky, případně karimatky nebo cely do vyklizeného prostoru jídelny, nechat děti převléknout do pyžama a se spacákem je všechny nahrnout do společného prostoru jídelny. Je to pro ně něco nového a neotřelého, můžou utvořit skupinky se svými kamarády, k čemu jindy nemají příležitost, protože etapové týmy se tvoří jinak. Na začátku jim můžete nechat trochu volné zábavy, aby si mohli vzájemně vypovědět všechny zážitky z cest, které odpoledne podnikly a pak přichází řada na vás, vedoucích, a vaší Stand up show. Večerní program nelze zaplnit pouhým dětským tlacháním, proto doporučuji krátké a úderné performace z řad vedení, můžete se domluvit, kdo program zařídí, jestli se budete střídat a každý bude mít svůj výstup, či jestli vše obstará jeden člověk od kouzelnického představení s kartami, přes vyprávění vtipů o blondýnkách, po komickou scénku po vzoru Vladimíra Menšíka. Spojit to můžete i s nějakou soutěží, kdy se děti do programu zapojí a vyhrají limonádu, nebo pokusy pro odvážné dobrovolníky. Pamatujete si přeci ještě Silvestry před rokem 2000, kde mnoho učených komiků bavilo široké publikum. Je to dobrá inspirace. Nakonec jediné, co vám zbývá je večerka, a máte hotovo. Můžete se spokojeně vrátit do vyjetých kolejí vašeho obvyklého programu a jen netrpělivě očekávat zpětné pochvalné reakce.

Rodičovský víkend je náročný program pro celý chod tábora, který je potřeba téměř do všech detailů připravit už v Praze, aby příprava ve chvíli, kdy přijedou rodiče, byla co nejjednodušší. Zároveň se ale můžete spolehnout, že pokud se tímhle vším probojujete až ke zdárnému konci, rodiče to ocení a velmi rádi přijedou další rok znovu. Navíc z pedagogického hlediska máte možnost poznat lidi, kteří jsou velkými vzory pro vaše malé účastníky, a tím pochopit mnohdy nepochopitelné souvislosti v jejich chování.